

EGE 22

Yöresel adı "İstanbul"dur. Ağacı kuvvetli gelişir ve orta verimlidir. Meyve şekli oval olup, rengi yeşilimsi sarıdır. Ortalama meyve ağırlığı 329,8 gramdır. Meyve et dokusu gevşek, et sertliği 5,4 kg' dir. Meyve, orta aromalı, tatlı ve çok sulu olup, boğucu değildir. Kuru madde/asit oranı 29' dir (Tescilli çeşitlerimizdendir).

EGE 25

Yöresel adı "Midilli"dir. Ağacı orta kuvvetli gelişir ve çok verimlidir. Meyve şekli oval olup, rengi yeşilimsi sarıdır. Ortalama meyve ağırlığı 435 gramdır. Meyve et dokusu gevşek, et sertliği 5,1 kg' dir. Meyve, orta aromalı, tatlı ve çok sulu olup, boğucu değildir. Kuru madde/asit oranı 15,4' dir (Tescilli çeşitlerimizdendir).

SÖBÜ LİMON III

Yöresel adı "Söbü limon" dir. Ağacın gelişmesi kuvvetli ve çok verimlidir. Meyve şekli söbü olup, rengi yeşilimsi sarıdır. Ortalama meyve ağırlığı 280,3 gramdır. Meyve et dokusu gevşek, et sertliği 5,1 kg' dir. Meyve, az aromalı, mayhoş ve çok sulu olup, boğuculuk yoktur. Kuru madde/asit oranı 12,5' dir.

EKMEK II

Yöresel adı "Ekmeç" tir. Ağacın gelişmesi kuvvetli ve orta verimlidir. Meyve şekli yuvarlak olup, rengi yeşilimsi sarıdır. Ort. meyve ağırlığı 276,6 gram olup, et dokusu gevşek, sertliği 6,6 kg' dir. Meyve, az aromalı, az tatlı ve çok sulu olup, boğucu değildir. Kuru madde/asit oranı 13,6' dir.

EKMEK V

Yöresel adı "Ekmeç" tir. Ağacın gelişmesi kuvvetli ve çok verimlidir. Meyve şekli yuvarlak olup, rengi sarımsı yeşildir. Ort. meyve ağırlığı 220,3 gramdır. Et dokusu gevşek, et sertliği 6,4 kg' dir. Az aromalı, orta tatlı ve çok sulu olup, boğucu değildir. Kuru madde/asit oranı 10,2' dir.

EŞME

Yöresel adı "Eşme" dir. Ağacın gelişmesi kuvvetli ve çok verimlidir. Meyve şekli söbü olup rengi sarıdır. Ort. meyve ağırlığı 304,6 gramdır. Et dokusu gevşek, et sertliği 5,7 kg' dir. Meyve, az aromalı, mayhoş tatta ve orta sulu olup, boğuculuğu azdır. Kuru madde/asit oranı 20,7' dir.

EGE TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

P. K. 9 Menemen - 35661 İZMİR

Telefon : (0232) 846 1331 (pbx)

Faks : (0232) 846 1107

Teleks : 832 1293 aarı - tr

1996 yılında ETAE matbaasında basılmıştır.

T.C.**TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI****EGE TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ**

ÇİFTÇİ BROŞÜRÜ No: 58

AYVA YETİŞTİRİCİLİĞİ

Dr. Necla ERCAN

YETİŞTİRME BİLGİLERİ

Anavatanının Kuzey-Batı İran, Türkistan ve Anadolu olduğu bilinen ayva, sofralık tüketiminin yanı sıra, reçel, jel, marmelat ve meyve suyu olarak da değerlendirilebilmektedir. Ayrıca pektin ve tanen açısından endüstri alanında da kullanılmaktadır. Yetiştiricilik, hasat ve depolama kolaylığıyla birlikte son yıllarda pazarda iyi fiyat bulması üreticilerin kapama ayva bahçelerini kurmalarını özendirilmektedir. Yurdumuzda 10 ile 1000 m arasındaki yüksekliklerde hemen her bölgede yetiştirilebilen ayva, kumlu-tınlı sıcak ve geçirgen topraklarda iyi yetişir. Soğuk ve rutubetli topraklarda meyveler odunumsu bir hal alır ve kalite düşer. Rüzgardan ve fazla yağmurdan zarar görür. Ancak geç çiçekçenmesi nedeniyle ilkbahar

donlarından zarar görmez. Ağacı 4-5 m boyu, kırmızı kahverengi gövdeli ve derine gitmeyen yüzeyel kök sistemine sahiptir. Ayva kendine verimli olup; tozlayıcı çeşide gereksinim duymaz, tozlanma böceklerle olur.

Ayva tohumla, kök sürgünleri ve çelikle üretilebildiği gibi, Quince-A,B,C,D,E klonları üzerine aşılana mak suretiyle de yetiştirilebilir. En yaygın olarak kullanılan Quince-A klonudur. Quince-A klonu bodur bir anaç olmasının yanı sıra, ateş yanıklığına dayanıksız, nemli topraklara kısmen dayanıklı, nematod ve pamuklu bite dayanıklı, soğuk ve kirece ise hassastır. Üzerine aşılana çeşidin meyveleri kaliteli olur. Quince-A klon anacından alınan 15-20 cm uzunluğundaki odun çelikleri birinci yıl aşu parselinde köklendirildikten sonra ikinci yıl istenilen ayva çeşidi ile aşılır. Gerek Quince-A çeliğinin ve gerekse aşılana tutma yüzdesi çok yüksektir. Bodur gelişme gösterdiği için dikim aralık ve mesafesi 4,5 x 4,5 metredir. Modifiye lider terbiye sistemine göre ve alçaktan taçlandırılarak şekil verir. Bodurluğu sağlamak için uç alınır.

Ayvadan en önemli hastalıklarından biri olan Ateş Yanıklığı yumuşak çekirdekli meyve ağaçlarının en tahripkar hastalığıdır. Kışkı durgun halde bulaşık ağaçlardaki kanser yaralarında geçiren hastalık etmeni, vejetasyonun başlamasıyla birlikte faaliyete geçer, yüksek rutubet ve 18-24 °C

sıcaklıkla birlikte ilk enfeksiyonlarına başlar. Uygun koşullarda hastalığın günlük ilerleme hızı 10 - 20 cm'yi bulur. Bahçede bulunan hastalıklı bir ağaç kısa bir süre sonra tüm bahçenin hastalanıp kurumasına neden olur. Hastalık, çiçek demetlerinin solması ve karaması ile başlar, genç sürgün ve yapraklar sararır, yanmış bir görüntü alır. Hastalıklı dallar kışın durgun dönemde, yanık bölgenin 20 cm altından kesilip yakılmalı, makas her kesimden sonra dezenfekte edilmeli ve hastalığın görüldüğü bölgeden damızlık getirilmemelidir. Kışın ağaçlar budandıktan ve gözler kabardıktan sonra olmak üzere iki kere % 2' lik bordo bulamacı ile ve çiçekten sonra % 0,4' luk hazır bakırlı bir ilaçla ilaçlanmalıdır. Eğer hastalık devam ediyorsa, bu ilaçlama 3-4 kez tekrarlanmalıdır.

Ayva ağaçlarındaki en önemli zararlı ise iç kurdu"dur. Gerekli önlemler alınmadığı takdirde zarar % 60, hatta % 100' e kadar çıkabilmektedir. İç kurdu yılda 2-3 döl verir. Kışkı ağaç kabukları altında veya topraktaki kalıntılar altında olgun larva halinde geçirirler. Mücadelede en önemli husus, her döl'e ait larva çıkışı süresince ağaçları ilaçlı bulundurarak yumurtadan çıkan larvaları meyve içine girmeden öldürmektir. İlk larva çıkışını belirlemek çok önemlidir. Kesin saptama için tuzak bant yöntemi uygulanır. İlk larva çıkışı görüldüğünde ise birinci ilaçlama

yapılır. Diğer döl çıkışları da aynı yöntemle saptandıktan sonra 1-2 ilaçlama daha yapılır.

ÇEŞİTLER**BENCİKLİ**

Yöresel adı "Bencikli" dir. Ağacın gelişmesi orta kuvvette ve çok verimlidir. Meyve şekli oval olup, rengi koyu sarıdır. Ortalama meyve ağırlığı 311,0 gramdır. Meyve et dokusu sıkı, et sertliği 6,5 kg' dir. Meyve, çok aromalı; tatlı ve orta sulu olup, boğuculuk azdır. Kuru madde/asit oranı 13,4' tür.

LİMON III

Yöresel adı "Limon" dur. Ağacın gelişmesi kuvvetli ve çok verimlidir. Meyve şekli yuvarlak olup, rengi yeşildir. Ortalama meyve ağırlığı 205,3 gramdır. Meyve et dokusu gevşek, et sertliği 8,2 kg' dir. Meyve; az aromalı, mayhoş ve orta sulu olup, boğuculuk azdır. Kuru madde/asit oranı 10,1' dir.

EGE 2

Yöresel adı "Ekmeç" tir. Ağacı kuvvetli gelişir ve çok verimlidir. Meyve şekli yuvarlak olup, rengi yeşilimsi sarıdır. Ortalama meyve ağırlığı 347 gramdır. Meyve et dokusu gevşek, et sertliği 5,5 kg' dir. Meyve, aromalı, tatlı ve sulu olup, boğucu değildir. Kuru madde/asit oranı 14,2' dir (Tescilli çeşitlerimizdendir).